

Răspunsuri la propunerile și observațiile formulate de petenți în cadrul procesului de consultare publică aferent

Ghidului Solicitantului Condiții Specifice - „Sprijin pentru autoritățile publice locale în vederea gestionării situației așezărilor informale și asigurarea de locuințe sociale pentru persoanele vulnerabile cu accent pe persoanele provenite din așezările informale”, aferent Programului Incluziune și Demnitate Socială (PoIDS) 2021-2027

Nr. crt.	Capitol aferent ghidului solicitantului condiții specifice	Propuneri/ observații	Răspuns AM PEO
1	Capitolul 1. Preambul, Abrevieri și Glosar Secțiunea 1.3. Glosar	S-a propus modificarea definiției termenului de zonă segregată - Ghid, pagina 10 definiție - sugestia este de a înlocui cuvântul „concomitent” cu „una sau mai multe dintre” următoarele condiții. Justificare: unele zone segregate nu sunt exclusiv rezidențiale, în unele se pot afla și școli sau centre care oferă diverse servicii; există zone populate preponderant de anumite etnii (în afară de cea romă) care prezintă potențial semnificativ de dezvoltare.	Propunerea a fost preluată în Ghidul Solicitantului Condiții Specifice.
2	Capitolul 3. ASPECTE SPECIFICE APELULUI DE PROIECTE	S-a propus completarea ghidului după cum urmează: Conform prevederilor Legea nr. 151/2019 pentru completarea Legii nr.	Propunere ce nu a fost preluată deoarece apelul de proiecte este realizat în conformitate cu prevederile Programului Incluziune si Demnitate Sociala și vizează așezările informale. Cu toate acestea menționăm faptul că și persoanele ce nu provin din așezări informale pot beneficia în cadrul componentei B de

	Secțiunea 3.7. Grup-țintă vizat de apelul de proiecte	350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, așezarea informală este definită ca fiind grupare de minimum 3 unități destinate locuirii dezvoltate spontan, ocupate de persoane sau familii care fac parte din grupuri vulnerabile definite conform Legii asistenței sociale nr. 292/2011, cu modificările și completările ulterioare, și care nu au niciun drept asupra imobilelor pe care le ocupă. Așezările informale sunt situate de obicei la periferia localităților urbane sau rurale, cuprind locuințe improvizate, realizate din materiale recuperate, și/sau locuințe realizate din materiale de construcții convenționale, iar prin localizarea și caracteristicile sociodemografice generează excluziune, segregare și marginalizare socială. La nivelul Sectorului 2, în zona urbană marginalizată Tei Toboc au fost identificate aproximativ 50 de gospodării/locuințe informale, care nu pot fi încadrate drept așezări informale deoarece nu sunt grupate minim 3 unități, conform prevederilor legale susmenționate. În aceste locuințe informale trăiesc aproximativ 250 de persoane aflate în situație de marginalizare socială. De asemenea la nivelul Sectorului 2 sunt și alte cazuri de locuire informală, care nu se încadrează în categoriile de	implementare de măsura relocării în limita a maxim 17% din capacitatea locuințelor sociale construite/modernizate/cumpărate sau închiriate prin proiect.
--	--	--	--

		beneficiari pe care se pune accentul în ghid (locuitori ai unor așezări informale). Prin urmare solicităm completarea ghidului solicitantului aflat în consultare publică cu propunerea ca în grupul țintă eligibil din cadrul apelului să fie incluse și persoanele provenite din grupuri vulnerabile aflate în situația de locuire informală/vulnerabile din punct de vedere al locuirii, care locuiesc în locuințe informale care nu constituie așezări informale, fără obligativitatea ca din grupul țintă să facă parte locuitori ai unor așezări informale.	
3	Capitolul 3. ASPECTE SPECIFICE APELULUI DE PROIECTE Subsecțiunea 3.8.1. Indicatori de realizare	Modificarea denumirii indicatorului „EECO16 Persoane cu sau fără adăpost care sunt afectate de excluderea locativa“	Denumirea indicatorului EE016 a fost corectată în conformitate cu denumirea indicatorului stabilită conform PoIDS și anume „EECO16 Persoane fără adăpost sau care sunt afectate de excluderea locativa“
4	Capitolul 3. ASPECTE SPECIFICE APELULUI DE PROIECTE Subsecțiunea 3.8.1. Indicatori de realizare	Modificarea denumirii indicatorului RCO65 în „Numărul locuințelor sociale noi sau modernizate“	Propunerea nu a fost preluată - denumirea indicatorului RCO65 conform PoIDS este „Capacitatea locuințelor sociale noi sau modernizate“
5	Capitolul 3. ASPECTE SPECIFICE APELULUI DE PROIECTE	Modificarea denumirii indicatorului 6S10 în „Numărul locuințelor sociale cumpărate sau închiriate (persoane)“	Propunerea nu a fost preluată - denumirea indicatorului 6S10 conform PoIDS este „Capacitate locuințe sociale cumpărate sau închiriate (persoane)“

	Subsecțiunea 3.8.1. Indicatori de realizare		
6	Capitolul 3. ASPECTE SPECIFICE APELULUI DE PROIECTE Subsecțiunea 3.8.1. Indicatori de realizare	Clarificarea definiției indicatorului de realizare „RCO113 Populația vizată de proiecte derulate în cadrul acțiunilor integrate pentru incluziunea socio-economică a comunităților marginalizate, a gospodăriilor cu venituri reduse și a grupurilor dezavantajate“. Rugăm clarificarea modalității de îndeplinire a indicatorului - număr de persoane sau număr de gospodării - în cadrul unei gospodării pot rezida mai multe persoane.	Conform definiției indicatorului prezentată în Ghidul Solicitantului Condiții Specifice - indicatorul cuantifică numărul de persoane care beneficiază de locuințe sociale noi sau modernizate în cadrul proiectului.
7	Capitolul 3. ASPECTE SPECIFICE APELULUI DE PROIECTE Subsecțiunea 3.8.1. Indicatori de realizare	Modificarea definiției indicatorului EECO16 în persoane fără adăpost dar care declară rezidența într-o așezare informală se încadrează în grupul țință	Propunerea nu a fost preluată - identificarea persoanelor care locuiesc într-o așezare informală se realizează în conformitate cu legislația aplicabilă, în mod concret Ordinul 3494 din 27 iulie 2020 pentru modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul și de elaborare și actualizare a documentațiilor de urbanism, aprobate prin Ordinul viceprim-ministrului, ministrul dezvoltării regionale și administrației publice, nr. 233/2016 - anexa 4. În acest sens identificarea nu se realizează pe bază de declarație.
8	Capitolul 5. Condiții de eligibilitate	În cuprinsul ghidului solicitantului este necesară introducerea distinctă, pe tot parcursul documentului (de exemplu la punctul 5.1.2 - Categoriile de solicitanți eligibili) a terminologiei	Propunere preluată în Ghidul Solicitantului Condiții Specifice prin includerea în lista solicitanților/partenerilor eligibili a subdiviziunilor administrativ teritoriale ale Municipiului București.

	Subsecțiunea 5.1.2. Categorii de solicitanți eligibili	corecte cu privire la denumirea sectoarelor municipiului București. Astfel, conform legislației în vigoare (Codul administrativ din 2019 aprobat prin OUG 57 din 2019 cu modificările și completările ulterioare), acestea nu au statut de UAT ci sunt subdiviziuni administrative teritoriale ale Municipiului București. Având în vedere că apelul de proiecte vizează și regiunea mai dezvoltată București - Ilfov, așezările informale intrând în atribuțiile sectoarelor Bucureștiului, în vederea eliminării oricăror probleme de ordin metodologic și de interpretare, propunem folosirea terminologiei indicate mai sus.	
9	Capitolul 5. Condiții de eligibilitate Subsecțiunea 5.2.1. Cerințe generale privind eligibilitatea activităților	S-a propus ca partea de desegregare, care este cuprinsă în text, să fie inclusă și la condiții de eligibilitate (5.1) - dacă este considerat necesar.	Propunere preluată, în secțiunea 5.1.4 a GSCS se menționează „Proiectele implementate în cadrul prezentului apel de proiecte se vor implementa în mod obligatoriu în parteneriat”.
10	Capitolul 5. Condiții de eligibilitate Subsecțiunea 5.2.2. Activități eligibile	Introducerea în cadrul activității 3 - Asigurarea accesului la servicii sociale, medicale, de educație, inclusiv educație pentru sănătate, de ocupare în vederea integrării persoanelor din așezările informale și din grupurile vulnerabile în comunitate (activitate obligatorie) a cursurilor	Propunere preluată în Ghidul Solicitantului Condiții Specifice prin includerea ca și eligibile a cursurilor neautorizate. Totodată a fost reglementată modalitatea de includere în proiect a cursurilor neautorizate după cum urmează:

		informale (neautorizate) și cursuri neautorizate (informale) sau alte tipuri de cursuri relevante pentru piața muncii din zona pentru fundamentarea cursurilor selectate, pentru atingerea obiectivelor proiectului (Justificare actualizare: Modificarea propusă a paragrafului privind furnizarea de programe de formare profesională a adulților este justificată de necesitatea de a răspunde mai eficient la nevoile specifice ale grupului țintă, în special a persoanelor de etnie roma și a celor cu un nivel scăzut de educație. Majoritatea cursurilor de formare profesională autorizate impun un nivel minim de educație, adesea peste 8 clase, limitând accesul grupului țintă la aceste oportunități. Prin includerea cursurilor neautorizate (informale) sau a altor tipuri de cursuri relevante pentru piața muncii, se urmărește adaptarea ofertei educaționale la nevoile reale ale beneficiarilor și la cerințele specifice ale angajatorilor locali. Această abordare flexibilă contribuie la creșterea accesului la formare și îmbunătățirea integrării socio-profesionale a persoanelor din comunitățile marginalizate, contribuind astfel la atingerea obiectivelor proiectului. Această ajustare este esențială pentru a asigura relevanța și eficacitatea intervențiilor de	N.B: În cazul în care se organizează cursuri de formare profesională, altele decât cele cu recunoaștere națională, în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, solicitantul are obligația de a încărca în sistemul informatic MySMIS2021+, o dată cu Cererea de finanțare, Metodologia de organizare a acestor cursuri de formare. Metodologia de formare profesională, alta decât cea pentru formarea profesională autorizată în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, trebuie să prezinte elementele esențiale ale procesului de formare profesională și anume: ➤ Modalitatea de derulare a programului de formare profesională ➤ Numărul de ore de formare detaliat pe componenta de teorie și pe componenta de pregătire practică (dacă este cazul) ➤ Modalitatea de organizare a procesului de evaluare și certificare a participanților la programul de formare.
--	--	---	--

		formare profesională, facilitând participarea efectivă a grupului țintă pe piața muncii și răspunzând în mod direct la nevoile angajatorilor locali).	
11	Capitolul 5. Condiții de eligibilitate Subsecțiunea 5.2.2. Activități eligibile	Propunerea includerii la nivel orizontal pentru ambele apeluri, a anumitor reguli care au intrat în vigoare odată cu noul ciclu al politicii de coeziune, inclusiv excluderea tuturor investițiilor legate de producția, consumul, distribuția sau stocarea combustibililor fosili. Investițiile cu costuri legate de combustibilii fosili vor fi permise numai în cazuri foarte limitate și trebuie să fie întotdeauna cuplate cu măsuri compensatorii. În plus, în toate cazurile, astfel de costuri trebuie luate în considerare în plafonul permis la nivel național (articolul 7 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul FEDR/FC) pentru investițiile excepționale legate de combustibilii fosili (articolul 7 alineatul (1) litera (h) (i) sau Regulamentul FEDR/FC). În acest scop, trebuie utilizat codul câmpului de intervenție 056. Acest lucru se aplică tuturor priorităților. Prin urmare, se sugerează excluderea investițiilor în sistemele de încălzire pe bază de combustibili fosili.	Propunere preluată prin includerea în Ghidul solicitantului Condiții Specifice a prevederii: „N.B: În cadrul prezentului apel de proiecte nu vor fi eligibile la rambursare cheltuielile generate de achiziționarea și punerea în funcțiune a sistemelor de încălzire bazate pe combustibili fosili.”
12	Capitolul 5. Condiții de eligibilitate	Propuneri : 1.Prevederea în ghid obligativitate doar pentru intabularea parcelelor de teren. Aceasta va fi	Propunerile de modificare nu au fost preluate deoarece:

	Subsecțiunea 5.2.2. Activități eligibile	suficientă pentru asigurarea unui drept de posesie asupra terenului care să permită emiterea unei cărți de identitate și să asigure siguranță locativă, în sensul de eliminare a riscului de evacuare/demolare. 2. Includerea cheltuielilor eligibile care să crească calitatea locuirii prin accesul la utilități de bază. Există multe locuințe viabile, care au doar nevoie de îmbunătățiri sau extinderi. Și beneficiarii ar prefera asta, față de relocarea într-o locuință socială, care nu este a lor, pe care vor avea de plătit chirie, pe care nu vor putea interveni din calitate de chiriaș și pe care nu ar putea să o achiziționeze pe viitor (deci să devină proprietar). Sunt avute în vedere costuri precum : a. Asigurarea cheltuielilor de branșare la apă și canalizare, pentru a permite accesul la apă, în condiții de legalitate, direct de pe parcela proprie. Aceasta ar fi primul și cel mai important element de valoare adăugată pentru creșterea calității locuirii. b. Cheltuieli de expertiză tehnică pentru a verifica siguranța structurală, precum și siguranța instalațiilor electrice și pentru proiecte tehnice de racordare în siguranță la curent	1. Prin Ghidul Solicitantului și implicit prin proiect se are în vedere realizarea unei soluții definitive de rezolvare a problemei locuirii și nu doar o rezolvare parțială prin intabularea terenului. 2. În ceea ce privește îmbunătățirea condițiilor de locuire pentru intervențiile in situ menționam faptul că aceste activități sunt finanțate din Fondul Social European Plus și vizează implementarea de servicii de sprijin și nu de îmbunătățire a condițiilor de locuit prin amenajarea unor locuințe personale. 3. În ceea ce privește asigurarea resurselor financiare pentru branșamente la utilități aceste măsuri sunt eligibile în cadrul componentei cu finanțare din FEDR pentru locuințele sociale, dar nu sunt eligibile pentru măsurile finanțate din Fondul Social European Plus pentru măsurile de sprijin in situ. În ceea ce privește includerea în proiect a construcției de locuințe prin programe de tip ANL aceste măsuri nu sunt prevăzute ca fiind eligibile în Programul Incluziune și Demnitate Socială.
--	---	---	--

		electric, pentru acele locuințe care sunt într-o stare suficient de bună pentru a face asta. c. Cheltuieli cu materiale de construcție, inclusiv pentru reabilitare termică și echipamente sanitare pentru baie / bucătărie etc, care să fie distribuite familiilor ce locuiesc în așezarea informală - pentru acele familii care doresc și au capacitatea de a-și face îmbunătățiri în regie proprie, cu angajarea unor arhitecți + ingineri constructori în proiect care să supravegheze aceste lucrări. Unele primării au și direcții de întreținere/gospodărire proprie care ar putea ajuta în implementarea acestor lucrări, sau pot fi mobilizate și resurse private/ONGuri care pot sprijini astfel de lucrări. Ar fi util un model tip "lucrători de extensie" în domeniul construcțiilor care să ghideze persoanele care vor să-și aducă locuința într-un stadiu autorizabil. Facem această propunere înțelegând că un contract de lucrări de construcții pentru modernizarea construcțiilor existente nu vor putea fi făcut eligibil pe ghid, fiind intervenții asupra unor construcții neautorizate. Dar, pe baza (b) și (c), ulterior, poate astfel, cât mai multe din locuințele deja existente în așezarea informală vor atinge stadiul de a fi conforme normelor și vor putea fi și autorizate.	
--	--	---	--

		3.definirea în ghid la ce se referă intrarea în legalitate, în accepțiunea apelului, cu propunerea de a considera intrarea în legalitate a terenului, ca punct de pornire, un pas suficient dpdv condiție obligatorie a ghidului. Propuneri : 1.Găsirea unei soluții de a bugeta și costuri ce pot contribui la creșterea calității locuirii în construcțiile deja existente: expertiză tehnică oferită ca asistență familiei, proiecte arhitecturale tip, precum și bănci de materiale. 2.Ghidul să permită un mix de investiții, atât în locuințe sociale (cu accent pe locuințe unifamiliale), cât și în îmbunătățirea locuințelor existente. 3.Explorarea posibilității ca, din punct de vedere juridic, aceste locuințe să poată avea și altă categorie de locuință publică (precum locuințele construite prin programe ANL) care pot permite achiziționarea, ulterior, pe termen lung, de chiriași.	
13	Capitolul 5. Condiții de eligibilitate	La subcategoria cheltuielilor eligibile FEDR directe, se regăsește și 3.7 Consultanță, 3.7.1. Managementul de proiect pentru obiectul de investiți. Întrebarea centrală este dacă în această categorie de cheltuieli sunt incluse	Cheltuielile pentru elaborarea și implementarea proiectului tehnic al obiectivului de investiții sunt eligibile la rambursare în cazul Cererilor de finanțare selectate la finanțare. Atragem atenția că eligibilitatea vizează exclusiv componenta de elaborare și

	Secțiunea 5.3.Eligibilitatea cheltuielilor	elaborarea și/sau implementarea proiectului, așa cum s-a întâlnit în programele anterioare (POR 2014-2020 și POR 2021-2027), sau dacă aceste cheltuieli sunt considerate eligibile, și în ce măsură se încadrează ele în acest context.	implementare pe componenta obiectivului de investiții (pe durata de implementare a proiectului), și nu acoperă componenta de elaborare și implementare a Cererii de finanțare - proiectului finanțat.
14	Capitolul 5. Condiții de eligibilitate Subsecțiunea 5.3.2. Categorii și plafoane de cheltuieli eligibile	Propunerea includerii pe lista cheltuielilor eligibile la rambursare din FSE+ A cheltuielilor cu subvenții/burse/premii Justificare: Introducerea cheltuielilor cu subvenții, burse și premii în secțiunea „B. CHELTUIELI DE TIP FSE+” este justificată de necesitatea de a spori motivarea și participarea grupului țintă, predominant persoane de etnie roma și cu nivel scăzut de educație (sub 8 clase). Experiența anterioară în proiecte similare a demonstrat că astfel de stimulente financiare îmbunătățesc semnificativ rata de implicare și succes a acestor persoane. Ele oferă suport direct pentru a depăși barierele financiare și sociale, facilitând accesul la educație, formare profesională, ocupare și servicii sociale. Aceste măsuri sunt esențiale pentru a atinge obiectivele proiectului, contribuind la integrarea socială și profesională a grupurilor vulnerabile și la reducerea disparităților.	Propunere parțial preluată în sensul în care au fost incluse în lista cheltuielilor eligibile cheltuielile cu subvențiile. În ceea ce privește bursele și premiile în cadrul unor concursuri, având în vedere specificul apelului ce nu vizează în mod expres derularea de programe de educație, ci doar asigurarea accesului la educație și nu vizează organizarea de concursuri nu au fost preluate.
15	Capitolul 14. ANEXE	Introducerea următoarelor pasaje din ghidul CE referitor la segregare:	Observațiile au fost preluate în Anexa la Ghid.

	Secțiunea 14.14 Informații generale și exemple de activități privind combaterea segregării	➤ “Desegregation measures should be designed to address four types of challenges in parallel: 1. the empirically (statistically) proven social gap and physical distance between access to quality services by marginalised groups and by the majority population, such as Roma and non-Roma; 2. the stigmatized perception of the schools or neighbourhoods;” ➤ “The following forms of spatial segregations should be taken into account: a. integrated (non-segregated) urban and suburban neighbourhoods; b. large deprived and segregated urban and suburban neighbourhoods; c. small deprived and segregated urban and suburban neighbourhoods; d. small rural localities with segregated neighbourhoods;	
--	---	---	--

		e. segregated villages and settlements in deprived micro-regions.” ➤ “Sunt considerate ca activități de desegregare: - activitățile care au ca scop reducerea sau dispariția decalajului care ține de existența/ calitatea serviciilor - acestea trebuie private ca măsuri complementare, scopul principal al desegregării fiind eliminarea distanței fizice și/sau sociale; motivație: pot exista școli sau corpuri de școală renovate, se pot aduce profesori foarte buni care să crească calitatea actului educațional, dar școala să fie tot segregată; în mod similar se pot construi case sau servicii foarte bune, dar în zone segregate; există riscul ca aplicanții să folosească doar acest tip de măsuri în proiect, fără altele care să ducă la eliminarea distanței fizice sau sociale (așa cum bine descriu punctele următoare) - propunem eliminarea acestui punct sau precizarea faptului că acest gen de activități sunt complementare celor de la celelalte 2 puncte	
--	--	--	--

		- activitățile care au ca scop micșorarea/dispariția distanței fizice între comunitatea marginalizată și restul comunității - activitățile desfășurate în comun de membrii grupului vulnerabil segregat și ai comunității majoritare cu scopul de a îmbunătăți relația dintre cele două comunități”.	
--	--	--	--